

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy óra. . . . 1 kor. Egy óra. . . 1 kor. 50 fill.
Negyedévre . . . 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Felelős szerkesztő:
IFJ. MÓRICZ PÁL.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Placc-utca 47. és 49. szám.

Kuropatkin.

(?) Megkezdődött a döntő mérkőzés Mukden körül. A két fél nyolc-százases harcossal vonul fel ádáz küzdelemre. Oly ütközet ez, minőt még soha nem ért meg a világ. Sem a Dzsingiszkánok, sem a Szolimánok, sem a Napoleonok nem vetettek egyetlen csata mérlegébe, egyetlen taktikai művelet végrehajtására ekkora haderőt. Ehhez aránylik a csatater kiterjedése és a küzdelem tartama is. A hadtörténet nem ismer nagyobb színtereket 2—2½ mértföld szélességünél. A mukdeni csata térfogata a seregek arcvonalában megközelíti a 10 mértföldet. A leghosszabb ütközet a multban a lipcei csata volt, mely három napig tartott; az orosz-japán küzdelem ezt a méretet máris messze túlhaladta: a port arturi rohamok nem egy esetben négy napos harcokkal jártak, a liaojangi csata hét napig tartott s ami most indult meg Mukdennél, még nagyobb, még ádázabb lesz. Ehhez fognak viszonylani a veszteségek is.

A tragédia látható hőse, ki a döntő harcot nagy elszántsággal provokálta, Kuropatkin, az orosz fővezér.

A szellem birodalma.

Ott, ahol az utak eltérnek, az első keresztutnál, az Irgalom Angya'a találkozott egy emberrel.

Az irgalom anyyala így szólt hozzá?

— Ember, épp most jöttél a nagy világból. Mit láttál ott?

Az ember pedig így szólt az anyyához:

— Láttam a világ minden városát és bennük lakó népeket. Láttam gondtól dult és örömtől ragyogó arcokat. Láttam duzzadó erejükben összezuzott fiatal és rab-szolgáktól hordozott, hasznavehetetlen öreg embereket. Láttam a kegyetlenségében elenállhatatlan és fenségében magasztos nagy tengert, amint biztosan viszi a hátán az ember kivájt hajóit, hogy aztán darabokra törje. Láttam fenséges napleáldozást és dühöngő orkánokat. Láttam hervadó szépséget és magát a piacon mutogató hiúságot, mely végre a föld rejtett zugaiban huzta meg magát.

És az irgalom anyyala így szólt az emberhez:

— Ó ember, láttál. És mit hallottál?

Csaknem emberfölötti feladat gondját és terhét viseli most, mikor 460,000 harcos élén uralkodnia kell oly ütkö-zettér fölött, mely emberileg sehol át nem tekinthető; vezetnie kell a csapatmozgalmakat roppant távolságokban, készen az ellenfél minden mozdulatára, s az ütközet minden fordulatra. Ő a felelős a rendért, a sereg szelleméért s ő viseli az odiumot, ő lesz az első áldozat, ha azt katasztrófa éri.

Teljessé tragikuma az által lett, hogy a döntő küzdelemben nem önként vonul. Az önbizalomtól eltelt, kihívó és kétkedő kiáltvány, melylyel ez ütközetet seregének bejelentette, nélkü-lözi a komoly meggyőződés erejét s azt a benyomást teszi, hogy ő csak felsőbb parancsnak engedelmeskedik, mikor e végzetes harcba beleront.

Példátlan eset a történelemben, hogy egy fővezér így verje dobra haditervét s nemcsak saját csapatainak, hanem az ellenségnek is hírül adja, mikor, hol, mily körülmények közl szándékozik megütközni. Az ellenség bizonyára hálásan vette tudomásul az így bejelentett szándékot s nem mulasztotta el megtenni a szükséges ellenlépéseket. Saját seregének tehát csak

ártott az orosz főparancsnok e kiáltványával, mely saját korábbi intézkedéseinek s terveinek ellentmond. Hisz Kuropatkin eddig a defenzív tömörülés gondolatát képviselte e háboruban, hogy majdan egyesített erőkkel mehessen át a támadásba. A liaojangi csata félbeszakítása, az ügyes visszavonulás s minden, mi azóta történt, e gondolattal függött össze.

Az orosz főhadiszálláson ma sem ítélnének másképp a helyzet felől, mert lényegileg az e napokban meg nem változhatott. A második orosz hadsereg felvonulása csak hetek múlva fejeződik be; azok a segélycsapatok pedig, melyek ma rendelkezésre állanak, kényben voltak már Liaojangnál is.

Kuropatkin kiáltványára nem a harcoló seregek, hanem az orosz közvéleménynek volt szüksége. Az orosz nemzet már hónapok óta türi és szenved a vereségeket, amiket a kicsinyelt és könnyelműen kibívt el-lenség reá mért s ez kezdi magát rettenetes visszahatásokban megboszulni a csári birodalom egész közállapotán. Megrendült az autokrácia tekintélye, elhidegültek szövetségesei, rázkódás

És az ember így felelt az anyyának:

— Hallottam a csecsemő sívító sikítást, mikor megszületett és a kor tompa zörgését, amint tovább haladt. Hallottam a szűkek ártatlan kacagását és kegyetlenség durva hahotáját. Hallottam a menyeyi zene dallamait, melyek lelkemet földöntúli gyönyörbe ringatták és a gyárak és gőzgép öszszhangtalan zsvajját, mely az emberiség szolgaságáról beszélt. Hallottam a gyermek imádságát és a vén ember káromkodását, az ifjú ág gondtalan füttyürését és az özvegyen maradt anya sóháját.

És az irgalom anyyala megszólalt:

— Ó, ember, hallottál. Mit éreztél?

És az ember így felelt:

— Éreztem az élet minden gyönyörét és kínját. Éreztem a szerelmi mámor első csókját és a szerelmes bucsujának marczan-goló fájdalmát. Éreztem az apaság isteni gyönyörét és a néma sir keservét. Éreztem a szerető kéz simogatását és a tö:éles döfését. Éreztem a szegénységet és gzdagságot, a kételkedés tompa reménytelen-ségét és a gyűzelem ujjongását. Éreztem erőt és egészséget, nagyravágyást és közönyt — mindent éreztem.

Ekkor az irgalom anyyala így szólt az emberhez:

— Ó, ember, igazán étél és életed poharát fenéki kiürítetted. De szeretnék még jobban tisztába jönni veled. Hol utaztál és minő helyeket láttál?

És az ember így válaszolt:

— Nem utaztam sehol. Mindig egy helyen éltem és ott is halok meg.

Erre az anyyál így szólt:

— Ugyan hol hallhattad ezt a sok mindenfélét, amiről nekem beszéltél?

És az ember mondá:

— Azon a helyen, ahol éltem és meghalok.

Az anyyál pedig folytató:

— Ó, ember, voltál apa, harcoltál és vérzettél hazaért, szerettél szép aszonyt, voltak barátaid, akik elhagytak — és mindez megesett rajtad?

— Nem, — felelé az ember.

— Hát akkor hogy történt, hogy ennyit láttál, hallottál és éreztél!

És az ember ezt válaszolta:

— Ó, irgalom anyyala, én — költő vagyok.

Angolból fordította: Hegedüs Pál.

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer:

tüdőbetegeknél, légzőszervek hurutos bajainál ugymint **idült bronchitis, szamarhurut** és különösen

lábbadozóknál influenza után ajánlatik. Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4.— kor.-ért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg aiant czzéggel legyen ellátva.

F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár **Basel** (Svájcz.)

érte az állam hit elé és keserves kiábrándulástól beteg a nemzeti közszellem.

Nehogy a betegség lázas állapotokat idézzon elő Oroszország belsejében, — ezért rendelte a csári udvar Kuropatkinnak a tüntető offenzívát. Nem a hadseregnek szól a fővezéri kiáltvány, hanem a seregért áldozó millióknak, hogy annyi kudarc és megaláztatás után beléjük szuggerálja az önbizalom érzését újra.

Győzelemremény illuzióira volt Oroszországban szükség. S ezek kedvéért kell most Kuropatkinnak a döntő küzdelmet megkockáztatnia.

—Politikai híreink.

Khuen-Héderváry a királynál.

Budapest, október 13.

Abba a nyeregbe, amelyből Tisza István le akarja galoppozni a magyar alkotmányt, odaült a bukófélben lévő miniszterek partnere is, amit tulás nélkül a klasszikusoktól ismert sötét gondnak nevezhetni. Tegnap — remélhetőleg döntő — kudarc érte a miniszterelnök tervét és ma már — bécsi tudósítónk telefonjelentése szerint — a király reggel sürgősen magánkihallgatásra rendelte magához gróf Khuen Héderváry Károly személye körüli minisztert, aki **teljes két óra hosszat volt az uralkodónál.**

Hogy az audienciának mi volt a tárgya, ennek a kitalálásához tulságos sok lelemény nem kell. A bécsi udvar elképzelhető kellemetlen meglepetéssel látta, hogy azok a gyönyörű biztatások, amelyekkel Tisza a magyar törvényhozás teljes erőtelenségére hivatkozva, rövid terminuson belül ezüst tálcán szervirozva ígerte a nemzeti ellentállás minden jogát, nem tulságosan válnak be s maga elé cizálta gróf Khuent, akinek a protezsálásával szabadult az ország nyakára a geszti Don Quihote s akitől most számon kérték, honnan vette a tanácsát s ha van még belőle a raktáron, álljon elő ujjal. Hogy Khuen mit mondott a királynak, az egyelőre persze titok.

Hanem sok optimizmussal az audiencia eredménye elé nem nézhetni. Ez a kitünő politikus, aki Tiszával együtt többet rontott a magyar erkölcsökön, mint az absolutizmus minden sötét lovagja az elnyomatás hosszú és nehéz esztendőiben, nem hagyja még a czimboráját, mert ezt így diktálja a zsványbecsület. És ha veszni engedi, akkor is csak a saját személyét akarná ismét elötni. Pedig az egyik tizenkilencz, a másik egy híján — husz.

Tisza István rendszere — óh, most már vergődhetik úgy, ahogy akar az erős kéz gazdája! — pusztulni fog, de nem azért, hogy Khuen-Hédervárynak adjon helyet. A magyar politikából végre pusztulni kell az ossa foetida illatának, hóhérszellemlenek s a törvénylenség hivatásos táltosainak.

Tisza István helyzete.

A szabadelvű pártban is tudják, hogy Tisza István helyzete **nagyon komolyra fordult.** Nagy válságok idején történik, hogy már délelőtt is van ember az intrika és a tsrokkpartik klubjában s ma egész csomó politikus verődött ott össze. A politika nem aktív szereplői is egyszerre megint elektrizálódtak: Hagara Viktor volt főispán, Gyurkovics és mások várják, hátha megint szükség lesz rájuk. S a klubban folyt a találgatás. A szabadelvűpártban biztosra veszik, hogy a huszonegyes-bizottság elnöki tisztét gróf Andrassy Gyula vállalja el. Előadónak Rohonyi Gyulát emlegetik. Az indítványt az itt forgalomba került hírek szerint, Tisza szerdán akarja megokolni. Erre a napra félbeszakítják az olasz provizorium tárgyalását.

Bécsi körök a kudarcokról.

Nevezetes dolog, hogy a bécsi konzervatív körök látható kárörömmel veszik tudomásul Tisza kudarcát. Egyik szócsövük, az Information című lap tudósító, amelyben egyben a magyar aulikus politikusok nézete is az udvari körök elé kerül, imígyen szól a házszabályrevízió dolgáról akkor, a mikor a függetlenségi párt tegnapi határozata még ismeretlen volt előtte:

Tisza legujabb experimentuma a képviselőház új házszabályainak tervével nem igen jól ütött be. Sem taktikailag, sem érdemben nem volt a várt hatása, olyan az, mint egy ütés a viztükörbe. Tisza az obszcuritások problémáját már csak azért sem oldta meg, mert azt egyáltalán nem lehet megoldani. Tisza már évek óta jár azzal a rögeszmével, hogy Magyarországot és parlamentjét csak a házszabályok revideálásával lehet megmenteni. Valójában pedig az a czélja, hogy a jövődő törvényjavaslatokat, a kiegyezést, az új véderőtörvényt, a kereskedelmi szerződéseket baj nélkül megszavaztathassa. De ha — föltéve — Tisza álláspontja a legkorrektebb és leglojalisabb is, az eszközei alkalmatlanok. A világ nagy és romboló hatása ágyut vár tőle s a derek férfi vizipuskával állott elő. Egyebekben pedig a revízió most sem nem szükséges, sem időszerű s nagy politikai s taktikai hiba volt most előállni vele. Csak tapasztalatlan vagy roszakaratu barátok ajánlhatták Tiszának, hogy megírja a haszontalan és felesleges ugrai levelet, amelyet alighanem keserűen meg fog banni.

Vármegyénk és vidéke.

Helyettesítés. Az alispán a hajduböszörményi főszolgabíróhoz Rózsa Ernő tb. szolgabíró helyettesítette az elmeógyógyintézetbe szállított Magi Elek szolgabíró helyére.

Elmebeteg szolgabíró. A hajduböszörményi főszolgabíró dr. Nemes Zoltán régebbi idő óta észlelte már, hogy Magi Elek szolgabíró az agylágyulás tünetei mutatkoztak. A szolgabíró agybaja utóbb annyira fokozódott, hogy szükségessé vált az elmeógyógyintézetbe való szállítása és szerdán vitték fel egyik fővárosi elmeógyógyintézetbe, hol az orvosok azt a véleményt nyilvánították a beteg szolgabíróról, hogy baja gyógyíthatatlan. A szerencsétlen 28 éves fiatal ember iránt általános a részvét Hajduböszörményben.

A néppárt Hajdumegyében czimen, debreczeni kuforrásból hír jelent meg a fővárosi lapokban. Azt bocsátotta világgá a hír szerzője, hogy Molnár János apát, Zichy Aladár gróf országgyűlési képviselők a hajdu földön, Bocskai népe között is szervezni akarják maszlagos pártjokat. A pártszervezés kísérletezési

helyéül és kísérleti tárgyául Hajdudorog józan görög katolikus magyarjait szemelték ki. És hogy már vasárnap meg is tartják a jövítékek a népgyűlést. Mi e híresztelés komolyságát kétségbe vonjuk, mert Hajdudorogon a néppárti urak ilyen merész szándékaról nem tud senki; másrészt meg a dorogi hajduk a felekezeti pápas párt szalmarágói közé nem engedik magukat bekötöni, lévén mindnyájan józan, független érzésű magyarok. Másrészt meg Rómával is tisztában vannak a dorogi görög-katolikus magyar hajduk; hisz Róma miatt szenvedett idáig hajótörést az ő magyar templomi szerzetások engedélyezése is. Azért talán még Makó is közelebb csuszhat Jeruzsálemhez, mintsem hogy a józan Bocskai hajduk a pápai zászlós vitézeket barátságokba fogadják. Nem szüklátkörü, felekezetieskedő néppárti maszlaghintés, hanem a magyar liturgia kell a dorogiaknak, ennek az elérésében működjenek közre Molnár apát urék. Majd akkor, de csak akkor mi is kalapot emelünk előttük.

A kinek három golyó sem árt.

Bogye Demeter gégenyi lakos, egy vén fegyházviselt oláh — tegnapelőtt kint aludt a mezőn. Minthogy az eső esni kezdett, az öreg oláh behuzódott egy szalma boglyába. Ott aludt egy darabig, a mikor igen kellemetlen felfedezésre ébredt fel. Valaki reálövöldözött és pedig komoly szándékkal. Két golyó a fejét, egy pedig a hasát érte. És Bogye Demeter koponyája kiállotta golyó próbát. Az olomgolyók nem tudták át-furni a koponya csontot, megállapodtak a fültő mellett a fejbőr alatt. A hasnak szánt golyót pedig felfogta a tüsző, csak egy hatalmas kék folt árulta el, hogy ott egy golyóbis járt. A vas fejű oláh embert valamelyik ellensége akarta eltenni láb alól, de nem sikerült. Bogye Demeter gyalog ment be Gégenyről Élesdre, a hol beköttette fejsebét dr. Sámson Márton járásorvossal. Mint mondja, igen jól érzi magát s az a két golyó, a melyet a fejbőrében hord, nem okoz neki különös aggodalmat.

Egy modern Anckerschmied.

— A klsszállási „új földesur.“ —

A magyar föld asszimiláló erejének legendás varázsa gyönyörű apoteozisban van megörökítve, Jókai, „Egy magyar nábob“ című regényében, Anckerschmied lovag megszereti ezt a földet, rajongó lelkesedéssel csügg minden rögen s bár bölcsője idegen földön ringott, ettől a mi édes földünkől megválni nem tud. És magyarrá lesz, érzésben és gondolkozásban egyaránt. Halhatatlan költőnk búbajos alma a valóságban sokszor beteljesedett. Mindig akadtak idegen országból ide szakadt emberek, akik a földet, az „aranykalászszaal ékes rónaság“ üde illatát s népünket annyira megszerették, hogy mindezekből megválni egyértelmű lett volna rájuk nézve a keserű hontalansággal. Megértették és megértették a magyar föld szive dobogását, s az idők folyamán testestől-lelkestől magyarokká lettek ők is. Ez a mi dicséretünk, a melyre büszkék lehetünk. A magyar föld nagy asszimiláló erejét bizonyító példák hosszú sora még nem ért véget. Napjainkban is akadnak Anckerschmiedek, a kiket fölfedezni s róluk megemlékezni igaz gyönyörűség. Nem is olyan messze, a Szabadkával szomszédos Kis-Szálláson él ez az ember.

A neve : Bombio Bianci herceg. Mint a neve is mutatja ; idegen származású. A felesége azonban magyar asszony, leánya Putnoki 48-as tábornoknak. Hatalmas föld birtok tulajdonosa a herceg s mint ilyen, valóságos jólelke a közeli lakosságának. Áldják ezek végtelen jószágért az idegenből ideszakadt földesurat, aki résztvevő szívével mindig megjelenik ott, ahol segíteni kell.

A hercegi párnak gyermekei tiszta magyar nevelésben részesülnek. A herceg magyar érzelméről tanuskodik, hogy nejének születésnapjára Erdély Kálmán szegedi cigányzenekarát is meghívta Kis-Szállásra, mert nagy dárídó lesz, igazi magyaros vendéglátás, amelyre nemcsak a környék földesurai hivatalosak, hanem az óriási kiterjedésű birtok alkalmazottai is, akik között a herceg télire való meleg ruhaneműt, élelmiszereket és egyéb ajándékokat fog szétosztani.

A mai viszonyok közt ritka eset az ilyesmi, hirt adni róla kötelesség.

Mi az ujság ?

Lotz Károly meghalt. A magyar festőművészetnek nagy halottja van. Lotz Károly mester, a budapesti festőművészeti mester iskola kiváló tanára meghalt. Európai hírnevet vívott ki, mint kiváló történeti és zsáner képtestő mester. Ma reggel 7 óra kor hunyt el.

Székely lányok kalandja Nagyváradon. A nagyváradai rendőrség tegnap délelőtt érdekes táviratot kapott Segesvárról. Tíz csikmegyei leány személyvonattal Nagyváradon át Szerbiába szökik, letartóztatásukat kéri a rendőrség.

A délelőtt 11 órai személyvonatnál Pataky rendőrfogalmazó várta az érkezőket. Tíz válogatott szép székely leány utazott egy harmadosztályú kocsiában. A rendőrtiszt a leányokat letartóztatta s a csapatot bekísérték a rendőrségre, ahol már nagy izgalommal várták a leánykereskedők áldozatait. A szegény leányok pedig nem tudták mire vélni a dolgot. Sirva bandukoltak a rendőrök előtt s kétségbeesetten várták sorukat. A rendőrségen azután kihallgatták sorra a lányokat, névszerint Bakó Mária, Dávid Eszter, Bakó Veron, Bakó Mari, Pál Juliska, Sánta Teréz, Ferenczi Vera, Tamás Anna, Szűcs Róza és Kagyi Róza hajadonokat. A lányok 15—20 évesek és Csikcsa mortánba valók. Kihallgatásuk során maguk rémültek meg legjobban attól, amit rájuk fogott az a távirat. Mindenféle irással igazolták, hogy eszük ágában sincs elhagyni az országot s hírét se hallották Szerbiának. Ellenben Budapestre indulnak s cselédsorban akarják keresni a kenyerüket. — Minthogy a csinos leányzók be tudták bizonyítani állításukat, a nagy szenzáció szertefoszlott és a kurtaviganós csapat a kis kaland után az éjjeli személyvonattal tovább utazott a fővárosba.

Tanár és diák párbaja.

[Életrajz a XX-dik századból.]

A Barcsay-utcai gimnázium környékét két nap előtt világos nappal, délben egy órakereskedő csattogása zavarta meg. A pofonokat a gimnázium egyik tanára, dr. Lázár Béla kapta egy igen erőteljes, felhevült fiatalembertől, névszerint Szántó Mihály joghallgatótól, még pedig oly hirtelen, hogy védekezni sem volt ideje.

Ezt a nővéremért kapta !

Az inzultusra természetesen nagy csődület keletkezett a tanár és a joghallgató

körül, a diákok is épp abban az időben tödultak ki az iskola kapuján és kíváncsian álltak körül Lázár doktort és a támadóját.

A kulissza-titokból azonban ott a helyszínen nem tudtak meg semmit a kíváncsiak. Az ellenfelek nem sokat tárgyaltak az ügy előzményeiről. Szántó csak ennyit mondott :

— Ezt a nővéremért kapta !

Az előzmények.

Az ügy előzményei a következők :

Szántónak valahol vidéken van egy nővére, aki tanítónő. Néhány hét előtt a tanügyi lapban egy cikk jelent meg, amelyet dr. Lázár Béla írt. A cikkben Szántó nővéréről volt szó. Leleplezéseket tartalmazott a cikk a tanítónőről, aki állítólag rosszul neveli a gondjaira bízott lánykát. Ezt a cikket rövidesen egy másik, sőt egy harmadik is követte, mindegyiket Lázár tanár írta. A tanítónő az öcséséhez fordult panaszszal, aki Budapesten jogász. Megírta neki az egész dolgot és segítséget tanácsot kért tőle.

A fiatalember nem sokat töprengett az eseten, megvárta Lázár doktort és inzultálta.

Folytatás.

Az ügy azonban nem maradt ennyiben. Lázár doktor az eset után nyomban elküldte segédjeit Szántóhoz elégtételért. Szántó is megnevezte a maga segédeit s a négy megbízott hosszas tárgyalás után kardpárbajban állapodott meg, igen súlyos feltételekkel. A párbajt a Fodor-féle vívóteremben ma délelőtt tíz órakor vívták meg.

Párbaj.

A felek csütörtökön délelőtt 10 órakor vívtak kardpárbajt végkimerülésig a Fodor-féle vívóteremben. Háromszor csaptak össze és a harmadik összeesésnél a párbaj Szántó teljes harc képtelenségével végződött.

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Folyó szám 16. Bérlet 12-ik szám (C)
Debreczen, pénteken, 1904. október 14-én :

Az eleven ördög.

Víg operette 3 felvonásban. Bayard után átdolgozta : Deréki. Zenéjét szerzte : Konti József.

Személyek : Soubise herceg — Csontos Gyula. A hercegnő — Arday Ida. Tibull de Hügeon, báró — Faragó Ödön. Hermin, nővére — Krémerné Lili. Letoieres, vicomte — Róza Lili. Pomponius, nevelője — Krémer Jenő. Gervin, szabó — Iványi Antal. Marianna, neje — Sugár Aranka. Desperieres, tanácsos — Szilágyi Aladár. Veronika, a tanácsos nővére — Havasi Zsidi. Margot, leánya — Püspöki Rózsai. stb

Holnap, szombaton, október hó 15-én, bérlet 13-ik szám „A” — negyedszer :

Bizáncz.

Szinmű 3 felvonásban. Irta : Herceg Ferencz.

Megczáfolt mende-mondák . . .

— Szinigazgatók válsága és helyváltásai. —

Nem hiába színházakról van szó, de a költői és színészi fantázia évtizedek óta nem szárnyalt olyan elevenen, olyan magasra és olyan lehetetlenül össze-vissza, mint ez idén a vidéki szinigazgatók körül. Ahány ujság a vidéken megjelenik : a felületes napi riport annyiféle szinigazgatónak itéli oda a különféle vidéki

színházakat. Pedig tudva vagyton, hogy sokkal több az ujság, mint a színház.

Mi, a kacsatenyésztést és hizlást kerülendő teljesen komoly és megbízható értesítést vártunk. Kapunk is ma, még pedig absolute megbízható helyről. *Befejezett* dolgokról ezidőszert szó sincs, hanem igenis a belügyminisztérium szinművészeti osztályában, tehát egyenesen *Bezeredy* Viktor ressortjában is csak a következőket tudják :

A kormány a pozsonyi szinészet állandósítására havi háromezer korona szubvencziót szentelt, s az állandósítás keresztülvitelére Komjáthy János kassai igazgatót szemelte ki. Komjáthy pályázott is, a pozsonyi tanács neki is ítélte a színházat ám a közgyűlés vele szemben *Andorffy Péter*nek adta. A tanács a közgyűlés határozatát a belügyminiszterhez felebbezte. Szóval a pozsonyi színház még fölebbezés alatt áll.

Ugyancsak fölebbezés alatt áll a szegedi színház is, ahol Makó Lajos hívei fölebbeztek a közgyűlés határozata ellen. Közben kiírták a pályázatot a kolozsvári színházra, még pedig az eddigi szokástól eltérőleg csak egy évre és olyanformán, hogy a pályázatok fölött nem a miniszter dönt, hanem kolozsvári mértékadó körökből alakult ad hoc bizottság a minisztérium egy képviselőjének részvételével.

A kolozsvári színházra pályázik a szinigazgatók közül Makó Lajos, Komjáthy János és dr. Janovics Jenő. No már most, ha ezek közül Janovics nyerné el a kolozsvári színházat, akkor a miniszter egyszerűen helyt adna a szegedi fölebbezésnek és Makó Lajos lenne a szegedi igazgató. Ha Komjáthy kapná Kolozsvárt, úgy Kassa felszabadulna és Makó Lajos Kassára mehetne. De biztos értesülésünk az, hogy Makó semmiesetre sem megy Kassára, hanem ha Kolozsvár és Szegedtől el esik, akkor a szinigazgatástól egyelőre visszavonul.

Komjáthy János kolozsvári pályázásába a kormány is beleszólt annyiban, hogy őt feltétlenül *pozsonyi* szinigazgatónak óhajtja, és ha elfogadná, úgy a benyújtott fölebbezésnek mindenesetre helyt adna a Komjáthy javára. De úgy tudjuk, hogy Komjáthy a közgyűlési hangulattal szemben Pozsonyba bevonulni nem akar. Így tehát még az is megtörténhetik, hogy a kormány megbízásából Makó Lajos menne Pozsonyba s miután az nagyobb színház lévén : Makó a pozsonyi szinigazgatás elől nem zárkóznék el.

Ime, a vidéki szinigazgató válságról ennyit tudnak a *legilletékesebb* helyen a belügyminisztériumban. Minden egyéb hírlelés egy-egy fölrepetett hizott kacsá.

Színházi pletykák.

— Fővárosi levél. —

A Vig-színház igazgatójának íróasztala fiókjában, alulról számítva a másodikban három felvonásos vigjáték pihen. Dehogy pihen. Mikor a direktor egyedül van és magára zárhatja irodája ajtaját, előveszi a kéziratot és ennek minden egyes sorát szűr-csöli. Nem magyarul, hanem németül; mert a kézirat német. Sőt akik lopva meglesheték a direktornak ezt a kéjes dözsölését, azt mondják, hogy a direktor számokat ír-kál papírra, de soha egy milliót alul. A kulissza jósok szerint ennyi volna a preliminált bevétel.

A német darabnak Adelsfrau volna a címe. Egy udvari botrányt tárgyal az osztrák udvar közelében. Kacagató jókedvvel és kifigurázza a népet, amelynek kíváncsi-sága a fejedelmi udvarok rácsozata előtt guggol és boldog, ha azokon át bekukucskál és még boldogabb, ha a füle valami pletykaféléhez juthat. Vagyis udvari botrány nincs, csak vállalkozó van, aki azt a maga javára kamatoztatja, koppaszván vele a nép hiszékenységét.

A darab meséjéről nem tudunk többet. Azt se tudjuk, ki írta. Eskü alatt meg se vallanánk. De mondják, még pedig többen mondják, hogy a darab szerzője a legmagyarabb főherceg magyar fiának ifju felesége. Kényszerítés vallomásra Faludi Gábor. Mondja meg ő: igaz-e, vagy se ez a „mondják.“

Hogy színházról van szó, szöveg színészeiről is. Ujházy Edével történt, hogy nagy társaságban volt, sokat beszélt és még se marházt le senkit. Pedig tudvalevő, hogy Ujházy azt a jelszót minden öt perczen értékesíti.

— Mester! még ma este nem akadt marha a társaságodban, szólt valaki a társaságból.

— Takarékoskodom, szólt a mester. Takarmány kiviteli tilalom van. Nem szaporíthatom az állatállományt.

Bizánc. Az este harmadszor került színre Herczeg Ferencz mesterműve félház előtt Megrázó és a magyar politikai viszonyokra is annyira jellemző jelenetei az este is nagy hatást keltettek. A harmadik felvonás azonban még szörnyen döcögött, ami a kar hibája. Mintha fabábok volnának, úgy állnak és bámulnak, csupán az előírt dolgokat cselekszik meg, pedig e remekművet csak a harmadik felvonással lehet megértetni és átéreztetni. Hogy ez nem sikerült az este sem, az a rendező hibája is. Meg kell értetni a kar férfi és nőtagjaival, hogy ők nem azért vannak a színen, hogy bémészkodjanak és magokat észrevétessek a nézőkkel a földszintről a kakasulóig, hanem azért, hogy kiegészítsék a szóval elmondott cselekvényt.

Vigjátéki ujdonság. A színházi iroda értesítése szerint a legközelebbi vigjáték ujdonság Veber Pierré 4 felvonásos vigjátéka lesz, melynek a címe „Kis pajtás“. A darab főbb szerepeit Szabó Irma, Hahnel Aranka, Arday Ida, Palágyi Lajos, Iványi Antal, Sebestyén Géza és Csiky László fogják játszani.

Blaháné Egerben. Báró Splényiné, Blaha Lujza tegnap este Egerbe érkezett, hogy az ott működő Balla Kálmán színtársulatánál vendégszerepeljen. A nagy művész-

nőt érkezésekor a vasutnál Jankovits Dezső polgármester, Setét Sándor dr. színbizottsági tag és Balla Kálmán fogadta és a város fogatán hajtattott a városba. Blaháné a Piros bugyellárisban és a Nániban lép fel.

Boccaccio. Suppé 3 felvonásos operettjéből a „Boccaccio“-ból szorgalmasan folynak a zongora próbák.

Egyházak és iskolák.

Egy kis magyar egyház segélykiáltása. Az ugocsamegyei, ruthen, orosz és oláh népek tengerébe ékelt kis tivadari ev. ref. egyház előjárósága küldte szét esdő szövegét a hazafias magyar társadalom jólelkű tagjaihoz. Iskolája, temploma romlandóban, saját erejéből meg sem építheti: „Adjatok nekünk a ti olajotokból, mert a mi lámpásaink elalszanak“ idézi az irás szavait a segélyt kérő levél. Felhívjuk áldozatkész közönségünk figyelmét. Szíves adományok, a legkisebbeket is hálás szívvel vesszük, — e címre küldendők: **Az ev. ref. egyház pénztárának, Tivadar,** (Ugocha m.)

Istentiszteletek a gör. kath. kápolnában. A gör. kath. egyház ma ünnepli a bold. szűz védelmének ünnepét, mely alkalomból a helybeli gör. kath. kápolnában az istentiszteletek sorrendje a következő: 6 órákor reggeli nagy istentisztelet kenyéradással; délelőtt 9 órákor sz. mise, utána miroválás; délután 3 órákor vecsernye, 4 órákor rózsafüzér ájtatosság.

UJDONSÁGOK.

Világjáró debreczeni festőművész.

Egy nem közönséges debreczeni fiatal emberről emlékezünk meg. Már néhány hónappal ezelőtt ajánlottuk a debreczeni közönségnek Nagy József debreczeni származásu tehetséges ifju festőművészt, a ki a fővárosi mesteriskolában képezte magát és néhány hónapot itthon, rokonai körében töltött. E közben sikerült arcképek festésével tette magát szélesebb körben ösmertté.

A katonaságtól betegesen bocsátották el Nagy Józsefet és ezt pihente ki és itt készült világjáró útjára. A hatalmas szál, magas, Kossuth szakállas, barna ifju ember arcképeivel nem közönséges tehetségről mutatott bizonyítást, a to ábbi tervei meg egészen rendkívüliek.

Az ifju festőművész több évi világjáró utra indul több külföldi hasonló becsvágyu művészarszával. Vasárnap indul Budapestre, onnét Oiaszhon-felé, a hol is Rómában félesztendeig tanulmányozza a régi világhírű nagymestereket. Azután az európai művészetek megösmérésére és tanulmányozására a kontinens kultur országában töltenek rövidebb és hosszabb időt ha Isten is úgy akarja, a megizmosodott, megfárasztott művészek a máiglan is mesés keleten folytatják tanulmányaikat és kalandjaikat...

Mi, a kik alkotásai után becsüljük a Nagy József, a délcege debreczeni festőművész nem közönséges alkotó tehetségét, e helyről is sikereket kívánunk

a világjáró utra indult érdekes földinknek; a kit a távolból is hozzákapcsol a rokonszenve. Ugyanis Nagy József megígérte, hogy a különféle országokban és fajok között tapasztalt élményeit, onnét küldött tárcza levelekben fogja ismertetni a debreczeni olvasóközönséggel.

Szükséges-e a főispáni intézmény?

Tavaly a polgármesterek Debreczenben tartott értekezletén elhatározták Heincz Hugó szász képviselő indítványára, hogy felirnak a törvényhozáshoz a főispáni állásnak a törvényhatósági joggal felruházott városokban való beszüntetése érdekében, miután a főispáni állás felesleges, reá szükség nincsen és csak hiába terheli az állam költségvetését. Most tárgyalta a polgármesteri értekezlet ezen határozatát csütörtök délutáni ülésén a város jog- és pénzügyi bizottsága. A főispáni intézmény beszüntetését kívánták Kiss Albert, ifju Schwartz Vilmos és Jambor János, míg a főispáni intézménynek továbbra való fenntartása mellett érveltek dr. Balkányi Miklós, dr. Magoss György és Roncsik Lajos főszámvevő.

Végre is szavazással döntöttek. A bizottság véleménye úgy megoszlott, hogy az elnöklő Vecsey Imre főjegyzőnek kellett döntenet, aki nagy komolyan a főispáni intézmény fenntartása mellett döntött. Derék főjegyzőnk arca a határozat hozatalánál úgy kiderült, mintha bizony az ő elnöki szavazata mentette volna meg a főispáni intézményt és Domahidy Elemér főispáni állását. Nehogy azonban a közgyűlésen a mindenre fejbőlintó bizottsági tagok azt képzeljék, hogy a kormány is a főispáni intézmény fenntartását akarja, megemlítjük, hogy Tisza István a városokról szóló törvényjavaslatában a főispáni állás eltörlését tervezi. De ugyanezen törvényjavaslat szerint a polgármestert a király erősíti meg.

Egy Rákóczi hamvai.

— És a debreczeni vasúti műhely munkások. —

Rákóczi Ferencz hamvainak hazaszállítására alkalmából érdemes lesz megemlékezni a szerencsi régi református templomról.

Ugyanis e templomban őrzik Rákóczi György erdélyi fejedelem csontjait. A tetemrészek a negyvennyolczas IX. zászlóalj tisztikarának ajándékából készült kőurnában vannak elhelyezve. A templom alatt erős üregben áll az urna: fölötte egy négyszögletű márvány emlékkő volt.

Mindez annyira elhanyagolt állapotban volt, hogy a debreczeni vasúti műhelytelep daloskörének tagjai egy kirándulás alkalmával elhatározták, hogy a kriptát kitartoztatják, rendes lépcsővel ellátatják, az urna fölé a nehéz kőfedője helyett egy pánczélos alakot ábrázoló földöt készíttetnek. Ez meg is történt. Most az egész emlék és az urna jókarban van.

Szinehagyott ruhákat

divatos színekre fest
HRABÉCZY ANTAL
Széchenyi-utca 42.

A fejedelem koporsójának maradványai azonban a halott porával összevegyülve egy sarokba vannak összesöpörve, mert a kőurnába csak a tiszta csontok kerültek. A templom belsejét a múlt évben renoválták, amikor új orgonát és karzatot is építettek.

A mint az új karzatot alapozták, a templom földje alatt csekély mélységre sok csontot, koponyát találtak. A mint a templom bejárója fölött levő latin fölírásról látszik, a templomot még 1595-ben építették. Talán azelőtt temető volt a helyén, mert felszínre került egy szőke gyermekhajfonat egészen ép állapotban, egy gyöngyös bársony pártarész ép állapotban, egy kengyelvas. E tárgyak Tóth István szerencsi református tanítónál vannak. Sajnos, egy piros színű selemzoknyácska, amely századokon át volt a földben s még színét sem változtatta meg, a munkások keze közt megsemmisült.

Érdekes lenne a templom körül ásást végezni, mert bizonyos sírhelyek vannak ott, talán még a magyarok bejövetele idejéből valók.

— **Személyi hírek.** Domahidy Elemér főispán pár napi tartózkodásra Budapestre utazott. — Szabó Kálmán katonai tanácsnok ma fog hazaérkezni Budapestről. — Kiss Kálmán, a nagykőrösi ev. ref. tanítóképző intézet igazgatója, Kiss Áron püspök fia alyja látogatására Debreczenbe érkezett és néhány napig itt marad.

— **Mit tárgyal a városi közgyűlés?** Az október 18-án délután 3 órakor összehívott városi közgyűlés tárgysorozatát, amely 53 tárgyat ölel fel, ma fogják szétkülödni. A tárgysorozatban a belügyi kormányzatnak 3 és a földmivölésinek 2 leírata szerepel, azonkívül 8 törvényhatóság átirata. A jövő évi költségvetés, a családok irnokok, nadidijasok, rendőrök és hajduk drágasági pótléka, öt tisztviselő választása és a helypénzszabályzat képezi a közgyűlés fontosabb tárgyait. A közgyűlés előreláthatólag napokig fog tartani.

— **Kossuth szobor Debreczenben.** Az évek óta alvó Kossuth-szobor bizottság végre föl fog ébredni. A várositanács ugyanis Kovács József polgármester javaslatára ki mondotta, hogy Kossuth Lajos szobrának felállítására érdekében a kezdeményező lépéseket haladéktalanul megteszi, e célból kiküldi Kovács József polgármester elnöklésével Vecsey Imre főjegyzőt, Körner Adolf, Oláh Károly, Király Gyula, Bészler Károly, Szabó Kálmán, Csóka Samuel tanácsnokokat, dr. Magoss György főügyészt, Aczél Géza főmérnököt, Ronszik Lajos főszámvevőt, továbbá kiegészíti magát a debreczeni Kossuth szobor bizottsággal, amelybe meghívja Thaly Kálmán, Bakonyi Samu és Dobieczki Sándor országgyűlési képviselőket is. Az így egybeállított bizottságot majd a tanács felhívja, tegye meg javaslatát arra nézve, hogy Kossuth Lajos szobra mielőbb felállíttassék és jelölje ki a helyet is, ahová Kossuth Lajos szobrát elhelyezték. A szoborra gyűjtés utján eddig 50.000 korona körüli összeg gyűlt össze, míg a város közgyűlése 100.000 koronát szavazott meg rá, oly módon, hogy 10 éven át 10.000 koronát illeszt a költségvetésbe. Eddig már 30.000 koronát vett fel e célra.

— **Jog és pénzügyi bizottsági ülés.** A város jog és pénzügyi bizottsága csütörtökön délután Vecsey Imre főjegyző elnöke alatt ülést tartott. Jelen voltak: dr. Magoss György főügyész, Oláh Károly tanácsnok, Ronszik Lajos főszámvevő, Aczél Géza főmérnök, Varga Károly jegyző, Bal-

kányi Miklós, Kiss Albert, ifj. Schwarcz Vilmos és Jámbor János bizottsági tagok. A bizottság a múlt év május 18. napján Debreczenben tartott polgármesteri értekezlet határozatait tárgyalta, amelyeket javarészből el is fogadott.

— **Eljegyzés.** Bacsó Pál máv. gépészmérnök eljegyezte a bájos Péter Melinda kisasszonyt, K. Tóth Kálmán lelkész fogadott leányát.

— **Ki a Hortobágy?** Régóta vajdó vitás kérdés jut végre a megoldás útjára: t. i. ki a Hortobágy? Debreczen városá-e vagy a polgárságá-e? E kérdésében mondott most hosszas tanulmányozás után véleményét dr. Magoss György tisztifőügyész, aki arra a megállapodásra jutott, hogy a Hortobágy Debreczen város kizárólagos tulajdonát képezi. Ez ügyben a jövő hó elejére összehívandó rendkívüli közgyűlés fog határozni. A kérdés nagyon fontos, tehát érthető, hogy minden megvitatása a legnagyobb érdeklődést kelti. Sokan az észszerűbb hasznosításától reménylik a pótlódó csökkentését, a nagy gazdák pedig az ősi jog, az ősi haszon kisiklását féltik a Hortobágy megbolygatásával.

— **Meghaltak.** Kovács Lajos ev. ref. 10 hónapos, Nagy Gaborné Mészáros Eszter ev. ref. 35 éves.

— **Kivándorlás.** A tanult iparosok egyre nagyobb tömegben vándorolnak Amerikába, ahol két új vaggongyár és több aczél és vasgyár alakult, ahol a szakképzett munkások jó keresetet kapnak, mert az aczél-trust a nagy sztrájk után tul van halmozva munkával és különösen Japán számára van sok, sürgős munkája. Ujabban Varga Márton 46 éves géplakatos készül Debreczenből kivándorolni Amerikába. Varga nős, családos ember, egyelőre azonban családja itthon marad és majd csak tavasszal megy a kenyérkereső után.

— **Czégváltás.** Debreczen egyik ismeri és kiterjedt üzleti összekötéssel bíró czégében változás történt. Pásztor Gyula vaskereskedő üzletéhez társul vette Bilkei Dezsőt.

— **Létszámemelés a rendőrségnél.** Ismeretes már Végh Gyula főkapitány azon nézete, hogy a debreczeni rendőrlétszámát feltétlenül emelni kell. Ronszik Lajos főszámvevő rendőrségi célokra 21.600 koronát vett fel a jövő évi költségvetésbe. A gazdasági bizottság az egészet törölte a költségvetésből, de a jog és pénzügyi bizottság 15.000 koronát hagyott. A tanács is a jog és pénzügyi bizottság álláspontjára helyezkedett. A rendőrség újjászervezésére kiküldött albizottság most ezen összeg keretén belül kénytelen mozogni.

— **Az ideiglenes muzeum.** A debreczeni muzeumot a volt gazdasági tanintézet helyiségeiben rendezték be ideiglenesen a közművelődési palota felépítéséig. Milesz Béla, a több mint 8000 tárgyból álló, Löfkovits Arthur

által adományozott gyűjtemény nagy részét már teljesen elrendezte. A városi tanács kimondotta, hogy a muzeumot újév napján ünnepélyesen megnyitja. Az előkészületek megtételével a tanács Oláh Károly tanácsnokot bizta meg.

— **A „Debreczeni vadász-társulat”** október hó 15-ik napján délután 5 órakor a mezőrendőrség hivatalos helyiségében választmányi ülést tart. Tárgy: folyó ügyek.

— **Részeg fővel lopott.** A hatvan-utcai Spira féle pálinkamérésben ivott Csohán Imre fancieskai napszámos, aki részeg fővel 42 koronát lopott és el akarta inni. De a részeg ember nem jutott messzire, mert Tóth János nevű ember elfogta és a rendőrségre kísérte.

— **Kitüntetett kertész.** A budapesti országos gyümölcskiállítás zsűrije Heykál Ede debreczeni főiskolai kertészt az egyéni aranyéremmel tüntette ki.

— **Asszonykézbe nem való a gyeplő.** Az utcán ment keresztül Bujdosó Sándor talyigás két éves gyermeke, amikor talyigával arra hajtott Bör Istvánné és az asszonykocsis elütötte a kis gyermeket, kit súlyos sérüléseivel Engel Ignác dr. orvos vett ápolás alá. Börné ellen vigyázatlan hajtasért megindította a rendőrség az eljárását.

— **Az osztálysorsjáték** csütörtöki húzásán a következő sorsjegyek nyertek:

25 000 koronát nyert: 10531.
10 000 koronát nyert: 17456 30026 40320.
5000 koronát nyert: 8064 28772 45279 41992 65051 84052.
2000 koronát nyertek: 3663 8970 6602 7611 9821 13959 14747 22424 23908 27167 31462 36329 45185 48390 55253 55394 57088 58520 59029 61656 65690 67911 72661 77818 78637 84733 88828 91732 105451.
500 koronát nyert: 174 1078 2023 3573 3744 4497 4706 6183 6431 7596 10819 12041 14714 16158 16453 16475 19511 22357 22729 23787 26619 28285 31306 31684 35654 47897 40574 40674 41611 41992 43319 34966 46401 47120 47590 48261 50781 50880 52556 55938 57387 52693 57818 59223 60215 60666 61322 61430 61574 64131 68080 68409 69081 69093 70747 74865 78074 78239 78578 83318 84848 85769 88328 89716 92382 92723 94076 94345 97166 100990 102258 103838 104346 104668 105095 106775. A többi kihuzott számok 200 koronát nyertek.

— **Az inas merénylete.** A homok és a Nagy Sándor utcák torkolatánál levő közutnál Szűcs Gergely 14 éves csizmadia inas, azért Kis Istvánné Vári Julis nevű asszony hamarabb a csap alá tette a kantáját, úgy ütötte kétszer orra az öklével, hogy elborította a vér. A durva inas ellen a megvert asszony panaszt emelt a rendőrségen.

— **A debreczeni kereskedelmi és iparkamara** felhívja az érdeklődők figyelmét az alábbi pályázatokra: Kő- és homok szállítására irt ki pályázatot a M. Á. V. aradi üzletvezetősége. Pályázatok 5% bánatpénzzel együtt az aradi üzletvezetőségre nyújtandók be. Határidő október hó 25. Mész, kő, téglák és pala szállítására irt ki pályázatot a M. Á. V. Budapest balparti

Sokan tudják már!

hogy a GERŐ áruházában a legegészségesebb uri ruhát a legolcsóbban lehet vásárolni?

DEBRECZEN, Piacz utca 47. sz. a Dréher sörcsarnok kapuja mellett (az „Emke” kávéházzal szemben.)

üzletvezetősége. Ajánlatok október 28-ig nyújtandók be. Vásárváltozások. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter megengedte, hogy M.-Sziget város szeptember 1 és 2-iki vásárjai helyett október 31. és november 1-én. Nyirma község pedig augusztus 24-iki vásárja helyett október 19-én tartassanak meg. Hidépítés. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter a sziget-nayybányai uton levő 31. számú való hid újból való építését 39195 kor. költséggel engedélyezte. Ajánlatok a máramaroszigeti államépítészeti hivatalhoz október 19-ig nyújtandók be.

— **Tolonczuton haza.** A máramaroszigeti rendőrség tolonczuton küldte haza Debreczenbe Roth Regina nevű leányt.

— **Nagytermészeti magyar.** Rác Ferenc vendég utcai zenészzsel játszott kártyajátékot Kozák József napszámos az utcán. Rác néhány fillért nyert, amiért Kozák megtámadta és arcul ütötte. A zenész védekezett és a napszámost a földre teperte, aztán pedig beszaladt a lakásába. Kozák utána ment, ajtót, ablakot bevert s mikor előjöttek a rendőrök, elment, de az éjszaka folyamán több ízben visszament és mindannyiszor nagy botrányt csinált. Végre is két rendőr megfékezte a dühöngőt, akit talpigára kellett kötözni és úgy szállították be a bűnügyi osztályra.

— **Köszönetnyilvánítás.** Megboldogult férjem temetésén megjelenő n. érdemi közönségnek, valamint testületeknek, kik e gyászos napok alatt részvétüket nyilvánítani szivesek voltak, fogadják ugy a magam, valamint gyermekeim nevében hálás köszönetünket. Debreczen, 1904. október 14. özv. Gáll Józsefné és gyermekei.

— **Zene-estély a Magyar-Király kávéházban.** A gyönyörűen, ujonan, fővárosi mintára berendezett kávéházban ma pénteken este Kiss Béla teljes zenekarával hangversenyezik. Kötűnő italokról és pontos kiszolgálásról gondoskodik Erős Jakab kávé.

— **Hová menjünk színház után?** Márkus Jenő Dréher sörccsarnokába, hol frissen csapolt koronasör egész nap, színház után is. Karcos bor, édes must, színház előtti és utáni kis vacsora ujdonságok. Hetenként ötször zeneestély, Rác Károly és Kiss Béla zenekara által felváltva.

x **Bor és must fokmérő Mentze Henrik áruházában 1 drb. 50 kr.**

x **Letzter József** fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piacutca 44. Dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratánál lévő kirakatban látható.

x **Villanylámpákhoz új töltések érkeztek Mentze áruházába.**

x **Görvélykór** egy rettegett gyermekbetegség, még pedig nem annyira önön-maga, mint következményei miatt. Dr. Ziemssen, müncheni híres tanár ama kijelentése, hogy „gyermekkorban görvélyes, felnőtt korban tuberkulózis”, nagyon is gyakran érvényesül. A görvélyt tehát minden erővel kell leküzdeni. Friss hegyi és tengeri levegőben hasznos gyógymódokat birunk, melyek támogatásul szolgál az ujonnan feltalált és orvosilag ajánlott „Sirolin”. Ezen kitűnő gyermekek által szivesen vett és mindig jól emésztett szirup használatánál még a legrosszabb városi levegőben keletkezett daganatok, szemgyulladások stb. is elenyésznek. Még a görvélykór nehéz eseteinél is a „Sirolin” fényes eredményeket ér el.

Véregző legény.

— Kettős gyilkosság. —

Gyála község csendjét tegnap este 10 órakor puskalövés durranása verte föl, amelyek sűrű egymásutánban hangzottak el. A falu pár pillanat alatt talpon volt. Két

kis utca keresztezésénél aztán rettenetes látvány tárult az összereglett nép elé. Két fiatal parasztleány vértől borítva feküdt a földön, többen pedig azzal voltak elfoglalva, hogy egy másik legényt, aki dühöngő őrült módjára védekezett, ártalmatlanná tegyenek.

A szenzációs eset előzménye néhány héttel ezelőtt játszódott le a gyálai kocsmában, ahol több parasztleány mulatott. Mint az már többnyire történni szokott, a beszédet ital hatása alatt összekaptak a legények és egy kis parázs verekedést rögtönöztek. Ennek pedig Szabó Pál béreslegény adta meg az árát, a többiek alaposan helybenhagyták. Szabó és a többiek közt ez időtől kezdve megszakadt a jó viszony és bár látszólag nem voltak ellenséges egymásnak, mert összejöttek még azután is, Szabó nem tudott megbocsátani társainak a rajta elkövetett csufaságért.

Tegnap este, vacsora után megint a kocsmában találkoztak a legények. Ittak és vígan voltak, mignem megint összeveszték. A kocsmából hazamenet, az utcán is folytatták a feleselést. Szabó Pálban forrt az új bor és a méreg, mely aztán rettenetes boszura ösztökelte.

A legények közt csakhamar tettelegességre került a dolog, Szabó Pál erre hazaszaladt a szomszédban levő lakására és egy töltött vadászfegyverrel tért vissza. A dühöngő legény azonnal célba vette megbánóját, Szegszárdi Imrét, és a fegyvert elsütötte. Szegszárdi fején találva nyomban összerogyott és még ott, a helyszínen meghalt. A második lövés Kővecz Gergelyt érte. Ez is a fején sebesült meg s most a halállal vívódik. A dulakodás közben két másik legény is megsérült. Ezeknek sérülései azonban jelentéktelenek.

TÁVIRATOK.

Bánffy a Tisza kártyáiról.

Budapest, október 13. Nagy feltűnést keltő nyilatkozatot tett Bánffy Dezső báró, az új-párt vezére gróf Tisza István kormányelnök nemzetgyilkos terveiről.

— Nem ismeretlenek előttem a Tisza tervei és ütőkártyái — mondotta. **Kormányelnök koromban nekem is a kezembe adták, de én nem fogadtam el azokat.**

Ez is mutatja, hogy Tisza nem önállóan, hanem bécsi komandóra cselekszik. Bánffy Dezsőnek nagy feltűnést keltő, őszinte nyilatkozata országszerte óriási meglepetést fog kelteni. Nyilatkozatához még a következő jelentős szavakat tette az új-párt vezére.

— Jól ismerem én a Tisza kártyáit. **Régi kártyák, régi szándékok.** Ez a nyilatkozat általános beszéd tárgya politikai körökben és kínos meglepetést keltettek e Lloyd-klubban.

Az ellenzék hangulata.

Budapest, október 13. Az ellenzék hangulata nagyon elkeseredett. A kormány ellen a leghevesebb támadásra készül azért is, hogy az olasz kereskedelmi szerződést a kormány királyi kéziratral lépteti életbe. Súlyos alkotmányjogi sérelmet lát ebben az ellenzék minden árnyalata.

Házfelosztás.

Budapest, október 13. A kormány a házszabályok szigorítását keresztül akarja hajtani minden áron. Ez azon

ban nem fog sikerülni. A kormány elhatározott szándéka, hogy ez esetben a képviselőházat feloszlatja.

Szabolcsvármegye feliratai.

Nyiregyháza, október 13. Szabolcsvármegye törvényhatósága Feilitz Berthold báró főispán elnöklété alatt közgyűlése elhatározta, hogy Debreczen város és Sárosvármegye törvényhatóságainak a magyar nyelv és jelvények jogainak külképviselőinknél való érvényesítése érdekében a képviselőházhoz intézett feliratait támogatja. Beregvármegye átiratát, hogy II. Rákóczi Ferenc hamvai a munkácsi várban helyeztessenek el, a közgyűlés tudomásul vette s egyuttal az országgyűléshez feliratot intéz, hogy ő felségének a Rákóczi Ferenc hamvainak hazaszállítására vonatkozó legkegyelmesebb elhatározása törvénybe iktattassék és a hazaszállítás rendelkezésére intézkedések a törvényhozás mindkét faktorának közreműködésével tétessék meg. — Dobos Imre és Zoltán István főszolgabírákat a közgyűlés kiváló szolgálataik elismerésével a VII. fizetési osztályba léptette elő.

Bolgár banditák vérengzései.

Konstantinápoly, október 13. A monasztiri görög metropolita táviratilag tudatta az ökoménikus patriarkátussal, hogy egy nagy bolgár banda a múlt vasárnap megtámadta Brod falut és a templomban megölt egy papot és két elölkelőt. A pap házat felgyújtották és felesége elpusztult a tűzben. Monasztiri jelentések szerint Szlatinánál összeveszett egy bolgár és egy szerb banda. Négy bolgár elesett. Mint a két banda elmenekült.

Orosz-török határvillongás.

Pétervár, október 13. Az orosz távirati ügynökség a következőképen adja elő a Konstantinápolyból szept. 30-iki kelettel jelentett orosz határon történt eseményt. A határőrsapat egyik lovasjárőre kurdokat látott, kik át akartak lépni a közös határon. Figyelmeztetvén, a kurdok löni kezdtek, a határőrség felelt a tüzre, három kurdot megölt és egyet megsebesített. A puskaropogásra a közel levő táborból mintegy 300 török kurd és velük néhány török katona érkezett a helyszínére. Az orosz őrségnek a közeltekvő határőrség sietett segítségére. A két párt egymásra lövöldözött egészen estig, mikor is a kurdok török területre vonultak vissza. Két orosz katona könnyen megsérült, harmincz kurd és egy török katona elesett.

Agyonvert orosz diák.

London, október 13. Carakov orosz városban vérlázító gázságot követett el Zjavopolk Mirsky herceg miniszter fia, aki szerelemre lobbant *Slovienski* Vanda lengyel énekesnő iránt, aki azonban visszautasította, mert a carakovi egyetem egyik hallgatóját szerette. A nagyhatalmu miniszter fia úgy állt boszut, hogy este a nyilvános étterembe rontott barátaival és az *egyetemi hallgatót sajátkezüleg agyonverte.* A megölt fiatal ember édes anyja és kedvese panaszt emeltek ellene és a vizsgálóbíró megidézte a fiatal herceget, aki tiltakozott a kihallgatás ellen. A vizsgálóbíró erre sürgősen áthelyezték, a megölt fiatal ember anyját és kedvesét felszólították, hogy 24 óra alatt hagyják el a várost és Oroszországot.

Roosevelt Apponyiról.

Budapest. október 13. Kedves epizódról beszélnek az Amerikából hazatért képviselők. Roosevelt köztársasági elnök ugyanis, mikor Apponyit kikisérte elutazása előtt, így szólt:

— Nagyon sajnálom távozását, de hasznom van belőle, mert az elnökválasztásnál ön lett volna a legveszedelmesebb ellenfelem.

Az orosz-japán háború.

London, október 13. A csár üdvözlő táviratot küldött Kuropatkinnak. Figyelmeztette, mily fontos érdek Japán leveretése és felhívta, hogy az utolsó szál emberig küzdjön.

Tokio, október 13. Az oroszok minden vonalon ismét visszavonulnak. A jobb szárnyok Föncsikunál nagy vereséget szenvedtek. Az oroszok 8 ágyut vesztek. Oyama fővezér serege a Taicsuho és Hunhó folyókra támaszkodott. A közép és a jobb szárny fényes győzelmet aratott, míg a balszárny az oroszok jobbszárnyát kemény harc után bekerítette. Az oroszok 11-én 2 ágyut és 8 löszerkocsit vesztek. Elesett 1 ezredes, súlyosan megsebesült Murui vezérőrnagy. A harc kedden estig tartott Jantájtól északra.

Fuzan, október 13. Oku heves harc után több magaslatot elfoglalt és 3 mérföldnyi távolságra visszaszorította az oroszokat, de az ellenséges tüzérést nem tudta elhallgattatni. Október 10-én és 11-én heves rohamot és éjjeli támadást intézett az orosz jobb szárny ellen, amelynek 80 ágyuja és 6 hadosztálynyi csapata volt. A japán balszárny 11-én visszaszorította az orosz jobb szárny utóvédjét.

Törvénykezés.**Debreczeni ember merénylete.**

— A budapesti esküdtbiróság előtt. —

[Október 13.]

Hari Pál 46 éves földmives éveken keresztül Debreczenben vadházasságban élt Kostyál Borbálával. Az asszony azonban ez év május havában elhagyta és a fővárosba költözött, mert Hari rezeges, dologkerülő ember volt. Hari megtudta, hogy hol tartózkodik az asszony, utána jött és felszólította, hogy térje vissza hozzá, Kostyál Borbála erről hallani sem akart, ami Harit annyira elkésztette, hogy előrántotta revolverét és közvetlen közlőleg egymásután hatszor lőtt az asszonyra, akit a mellén és karján súlyosan megsebesített. Harit letaróztatták és ma szándékos emberölés kísérlete miatt vonta felelősségre a budapesti büntetőtörvényszék mint esküdtbiróság. A tárgyaláson dr. Dolehall Alfréd elnökölt, aki az esküdtszék megalakítása után a vádlottat hallgatta ki:

— Megértette a vádat?

— Igen, de nem vagyok bűnös. Ön-akaratom nem volt akkor, erősen fel voltam indulva és nem tudtam, mit teszek.

— De csak lőtt?

— Arra sem emlékszem. Egyáltalában nem emlékszem semmire, mert rendkívül izgatott természetű ember vagyok.

— Megint az az általános tapasztalat, hogy a vádlott a főtárgyalásig mindenre emlékszik, a főtárgyaláson pedig cserben hagyja az emlékező tehetsége. Mikor ismerkedett meg Kostyál Borbálával?

— Tizenhárom évig éltünk együtt jó egyetértésben, békességben Debreczenben. Egyszer csak a vásáron, mikor egy tehenet eladtunk és az árát ő átvette, a pénzzel

együtt eltűnt. Két hét múlva a testvérének írt levelet, amelyben azt mondta, hogy Budapestre költözött és fél visszatérni Debreczenbe, mert attól tart, hogy a pénz miatt megverem. Én akkor elhatároztam, hogy nem törődöm a pénzzel, megbocsátok neki és feljövök érte Budapestre. (Sirva.) Hiszen a három gyermek közül az egyiket magával vitte és azt is nagyon szeretem. Mikor feljöttem, a rendőrségnél megtudtam, hogy Kostyál Borbála a Szív-utczában lakik. — Elmentem a Szív-utczába és mikor a lakásba léptem, zavaromban azt kérdeztem véletlenül a szobaasszonytól, hogy van e kiadó szobája. A szobaasszony erre azt felelte, hogy csak egy ágyat adhat ki, amelyet eddig egy házaspár bérelt: Kostyál Borbála és az ura. Így tudtam meg, hogy Kostyál Borbála hűtlen lett hozzám és azért szökött meg, mert egy más férfival adta össze magát. Néhány percczel később megjött Kostyál Borbála, akinek szemrehányást tettem, az asszony kiadta az utamat és ekkor történt a szerencsétlenség.

— Vagyis hatszor egymásután rálőtt a feleségére?

— Igen, de erre már nem emlékszem.

— Hol vette a fegyvert?

— Hajdumegyében tanyát béreltem és mint tanyai ember mindig revolverrel jártam.

— Hát nem azért vette a revolvert, hogy megölje vele Kostyál Borbálát?

— Isten engem ne segítsen, ha erre gondoltam.

A bíróság ezután Kostyál Borbálát hallgatta ki. Az asszony azt mondja, hogy azért hagyta el az urát, mert az dologkerülő, iszákos, durva ember volt, folyton ütötte verte őt. A civakodásra rendszerint az adott okot, hogy Hari, akinek még a törvényes felesége is él, a törvényes házasságból született gyermek eltartásáról sem akart gondoskodni. Mielőtt elhagyta volna, egy székkel úgy megütötte a lábát, hogy összeesett és azóta sántít. Félt az urától, mert az folyton agyonütéssel, lelővéssel fenyegette. Még a tanukat hallgatta ki a bíróság, mely késő estig tartott.

Kivándorolt párbajhős. Néhány év előtt a párbajai révén országos hírnévre tett szert Mandel Béla. A bíróság hosszabb idejű államfogház büntetésre ítélte, de ő a büntetés elől kivándorolt Amerikába, ahol munkás lett belőle és ahonnan nem tér haza, míg államfogház-büntetése el nem évül, ami haszna neki is, az államnak is. Az ügyészség most tudakolta a rendőrségtől a párbajhős lakását, de persze eredménytelenül.

Volt szolgabíró a vádlottak padján. Érdekes ügyben ítélt tegnap a nagyvárad királyi törvényszék. Nagy Zoltán volt szolgabíró ült a vádlottak padján csalással terhelve. Nagy Zoltánnak szomorú az esete. Annyira tönkrement ember, hogy a gyermekét sem tudta eltartani, hanem a lelenzházba kellett beadni nevelés és ápolás végett. Abban az időben, amikor Nagy Zoltánnak meghalt a felesége, a butorait lefoglalták s el akarták árverezni; hogy elkerülje az árverést, kifizette a tartozását, de a fizetésről az ügyvédjét nem értesítette. Pár hét múlva aztán, hogy elköltözött Berettyóújfaluból, eladta butorait. Az eladás tudomására jutott az ellenfele ügyvédjének, aki, mint jeleztük, nem tudta, hogy Nagy Zoltán kifizette a tartozását. Az ügyvéd csalás miatt tett jelentést Nagy Zoltán ellen s a büntület tegnap tárgyalta a nagyvárad törvényszék. A bíróság, miután beigazodott, hogy Nagy Zoltán nem követett el büntetendő cselekményt, felmentő ítéletet hozott.

Legujabb

Női ruhaszövetek

Blouse selymek

Flanellek, Velezek

raktarra érkeztek

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa utócai céghez
DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Tisztelettel tudomásra hozza a mélyen tisztelt helybeli és vidéki vevő közönségnek, hogy **alaposan** kipróbált pontos járatu, svájci zseb, inga, fali-, ébresztő óráit, a lehető legolcsóbb árak mellett árusítja **2 évi tényleges jótállással**

Horváth

óraműves

DEBRECZEN, Hatvan-utca 2.

— **Pontos szétküldés.** —

Javítások jutányosan és jótállással.

Megérkeztek

az őszi és téli idényre

a legujabb

Női divatkelmek,

Blouse selymek,

remek kivitelű

mosó flanellek, velezek

SZABO LAJOS FIAI

Debreczen, Rózsa-tér.

Az 1895. évi Cairói s az 1896. évi Londoni egészségügyi kiállításokon díszoklevél s arany érdem-
mel kitüntetve s orvosi tekintélyek által kipróbált s nagyobb kórodákban kitűnő sikerrel használt külszer

Reuma-szesz és Erő-Fluid

biztos s kiváló gyors hatású a test bármilyen csu-
zos bántalmait, u. m. **köszvény, csusz, reuma, ischiás,**
asthma, stb. ellen.

Hatása némely esetben meglepő, amennyiben
gyakrabban idültebb eseteknél is már egyszeri be-
dörzsölésnél a fájdalmakat teljesen megszüntette.

Fog- és fejfájást 5 percz alatt megszüntet.

Egy üveg ára használati utasítással 1 korona,
erősebb üveg 2 korona 40 fillér.

Főraktárak Budapest: **Török József** ur gyógy-
szertárában, Király-utca 12. és **dr. Egger A.** ur
gyógyszertárában, Váci-kört 17. szám. — Ugyazintén
a főváros s a vidék csaknem összes gyógyszertárában
valamint a készítő

Widder Gyula gyógyszerésznél

S.-A.-Ujhely 12. szám.

Vidéki megrendelések pontosan teljesíthetnek.

Debreczenben: **Nihalovits Jenő, Dr. Ratschnek**
V. Emil, Tóth Béla és Szilcs Ferencz gyógyszerészeknél.

Apró hirdetések.

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Egy uri divatüzlet teljes berendezése olcsón eladó. Értekezhetni Kálnai Lipótnál Csapó-utca sarkán.

Egy jól jövedelmező ház fűszer üzlettel és borméréssel jutányosan eladó Nyil utca 80. szám. Értekezni lehet Horváth János faraktárában.

Részletfizetésre kapható mindennemű kézmű áru, férfi- és női confection, u. m. vászon, kanavász, chifon, damasz árú, agy- és asztalterítő, női ruha szövetek, posztó, czibelin, barchetek és flanellek, trico árú és téli kendők olyan olcsó árban és oly nagy választékban mint sehol e városban. Kényelmes heti vagy havi részletekben fizethető. Legszolidabb kiszolgálás **Goldstein Samunál**, Simonffy-utca 2. (városi bérház.)

Hegedüs Emil tűzifa raktárában kapható első rendű tölgy-, cser-, bük-, gyertyán- és vargafa ölenként, felvágva métermázsánként és kocsinként, válogatott szerszámfá, tölgyfa-szőlőkaró és tölgyfa-deszka rendelhető Gréf J. Kossuth-utca városház alatt, a raktárban homokkert kapu légszeszgyár mellett és az irodában Miklós-utca 7. szám.

Az alkalmi Áruházban férfi-, női- és gyermek triko árú, férfi ingek, nyakkendők stb. stb. mélyen leszállított árban árusítanak. Alkalmi Áruház Bika szállodával szemben.

Két középiskolát végzett fiu nyomdász tanulóknak felvétetik a kiadóhivatalban.

Jó írásu egyén irodai munkákra jutányos áron vállalkozik. Címe a kiadóban.

Ugyes detailista fűszeres segéd azonnali belépésre főlvetetik. Czim a kiadóhivatalban.

Az Arany János utca 20. számú házban az utcái lakás azonnal kiadó. Értekezhetni lehet Fenyő Sándor urnál Piacz utca 63. szám.

Irodai gyakornok azonnali belépésre felvétetik. Írásbeli ajánlatok a kiadóhivatalba intézendők.

Nagy gyakorlattal bíró jogtudor, esetleg tételes szigorlatot letett ügyvédjelölt keresetik. Czim a kiadóban.

Oklevéles óvónő állást keres tisztességes uri háznál, mint nevelőnő. A czieme megtudható a kiadóhivatalban.

Széna 1500 mm, idej saját termésti anya szénánk eladó. 200 marha részére istállókat, szalmát adunk. Neuschless Testvérek Szatmár.

Két szegény leány uri házhoz bonnenak ajánkozik. Párisban a záróban kitűnő nevelésben részesültek. Beszélnek magyar, francziaul kitűnően és angolul keveset. Kicsi igényűek. Czim a kiadóhivatalban.

A Mester és Honvéd utca 39. számú sarok ház boltnak vagy pálinka mérésnek minden órában olcsón kiadó.

Gyakorlott tanító bármily növendék tanítását elfogadja. Czim a kiadóhivatalban.

Biztos napi keresethez juthatnak mindazok, kik lapelárusítással foglalkozni akarnak. Jelenközések a kiadóhivatalban.

10 házból való tanulóknak fizetéssel felvétetik a kiadóhivatalban. **Halász Nándor** elismerésnél Piacz utca 24.

PÉNZ

Meller Lajos és Társai hankbizomány **BUDAPEST**, VI. Dávid-utca 15. sz. (Törvényszéki legbejegyzett cég.)

Előzetes költség nélkül!

4%-os

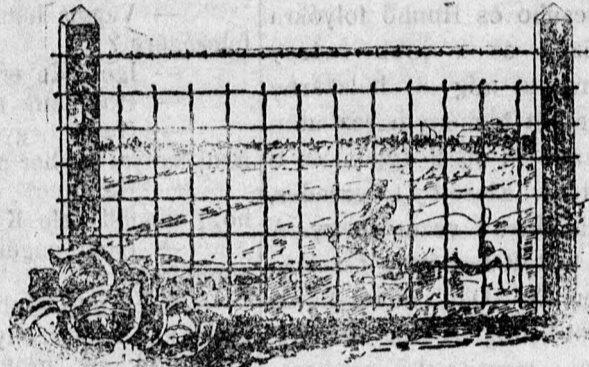
törlesztéses kölcsönöket nyújtunk budapesti és külföldi első-rangu pénzintézetektől a földbirtok és ingatlan 3/4 értékeig I. és II. helyre 15-65 évig terjedő időtartamra.

Személyhitelt! papoknak, katonatiszteknek, állami- és magánhivatalnokoknak, kereskedőknek és iparosoknak kezes és kezes nélkül 1-15 évig terjedő időre gyorsan és diszkrétén. — **Bank és magánadósságok konvertálása.**

Vadkárók ellen!

Bámulatos olcsó kerítések!

Szólótermelők figyelmébe!

Mezőgazdák figyelmébe!

Haidekker Sándor

sodronyozóvet-, fonat- és kerítésgyára

BUDAPEST, VIII., Üllői-ut 48. sz m.

Ajánlja kizárólagosan szabadalmazott

Hungária sodronyfonatát

mint a legcélszerűbb és legolcsóbb kerítési anyagot, mely előnyeivel fogva fölülmul minden eddig alkalmazott sodronykerítést. Ezen, a szőlő- és mezőgazdaságra nézve rendkívül fontos találmány előnyei: **Olcsóság:**

Horganyozott vassodronyból (nem kell befesteni):

körülbelül 5 centiméter lyukbősséggel:

Készletben: 1 és 2 méter magasságban valamennyiből, 1-50 méter magasságban 2-2, 2-5 és 2-8 mm. dróterősségűekből

Sodronyerősség mm.: 1-2 1-4 1-6 1-8 2-0 2-2 2-5 2-8 mm.

Ár □-méterenkint fillér: **40 48 56 64 72 86 100 120** fillér.

Körülbelül 3×5 centiméter (hosszukás) lyukbősséggel:

Készletben: 1 méter magasságban valamennyi dróterősségben.

Sodronyerősség mm.: 1-2 1-4 1-6 1-8 2-0 2-2 2-5 2-8 mm.

Ár □-méterenkint fillér: **56 66 74 82 96 110 130 150** fillér.

Csomagolásért, földadásért és kezelés költségeikért számítok □-méterenkint 1 fillért, de egy küldeménynél legulább 50 fillért.

Czélyszerűség: A fonat elegendő sűrű lévén, még apró baromfi áthatolását is meggátolja; felső és alsó széléi pedig tüskések, tehát az átvezést is megnehezíti. A fonat csavart szálai — mint vékony sodronykötelek — a kerítés hosszirányában futnak, mi által nagy az ellenálló képessége; a keresztirányban pedig hullámosak, a szálok összecusuzása tehát ki van zárva.

Könnyű kezelés: Kézvel meghuzva, egyszerűen a faduczhoz szegezendő, horganyozott kettős szegekkel, a fonat sima és feszes marad. Nagy előnye a fonat feszesége, a mi lehetővé teszi azt, hogy a fonat bármikor ismét leszedhető és más helyen ismét fölerősíthető. A fonat összekuszálódása ki van zárva. Feszítősodronyok, csavarok stb. alkalmazása fölösleges. A fonat fölött egy-két sor tüskés sodrony alkalmazva, a kerítés tetszés szerint megnagyosítható. A tüskés sodrony méterenkint ára **6 fill.** **Számos elismerőlevél áll rendelkezésre.**

Árjegyzék ingyen és bérmentve. Jutányos, pontos és gyors kiszolgálás.

A gázkandallóval való fűtés

a legszebb, legbiztosabb és legjobban szabályozható

nem füstöl, nem kormoz, nem szemetel,

nem rontja a levegőt, disziti a lakást,

nem drágább a fatüzelésnél.

Berendezése megrendelhető a légszesz-gyárnál.